

ปัญหาการหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามประมวลรัษฎากร¹

รติพันธ์ นุ้ยฉิม²

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นภาษีทางตรงซึ่งจัดเก็บตามบทบัญญัติประมวลรัษฎากรที่จะเรียกเก็บจากผู้มีเงินได้ ซึ่งมีหลักการจัดเก็บโดยการพิจารณาจากสิ่งทีแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้เสียภาษีซึ่งอยู่ในรูปของรายได้ของประชาชนผู้เสียภาษีเป็นสำคัญ ฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ ฐานเงินได้สุทธิซึ่งมีที่มาจากเงินได้พึงประเมินหักด้วยค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน สำหรับเงินได้พึงประเมินจะกำหนดไว้ 8 ประเภทตามมาตรา 40(1) ถึง 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งเงินได้พึงประเมินแต่ละประเภทจะกำหนดหลักเกณฑ์การหักค่าใช้จ่ายไว้แตกต่างกันออกไปโดยมีทั้งการหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาตามอัตราที่กฎหมายกำหนดและหักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควร ทั้งนี้ สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(1) ผู้มีเงินได้จากการจ้างแรงงาน กฎหมายกำหนดให้หักค่าใช้จ่ายได้เป็นการเหมากรณีเดียวไม่สามารถเลือกหักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรได้

สำหรับการหักลดหย่อนเป็นการที่กฎหมายกำหนดให้หักลดหย่อนรายการต่าง ๆ ได้เพิ่มขึ้นหลังจากได้หักค่าใช้จ่ายแล้ว เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้เสียภาษีมีผลให้เงินได้สุทธิซึ่งเป็นฐานภาษีลดลง รัฐบาลใช้การหักลดหย่อนเป็นเครื่องมือในการบริหารการเงินการคลัง ส่งเสริมสถาบันครอบครัว ความมั่นคงของชีวิต เป็นต้น อย่างไรก็ตาม รายการหักลดหย่อนต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนดย่อมต้องเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะของเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัยกำลังเป็นประเด็นที่หลายประเทศทั่วโลกให้ความสำคัญและนำมาซึ่งความท้าทายในหลายมิติ รวมถึงบริบทสังคมสูงวัยของประเทศไทย ปัจจุบันกำลังเปลี่ยนผ่านจากสังคมสูงวัย (Aging society) เป็นสังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ (Aged society) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ารัฐควรดำเนินการเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากภาวะสังคมสูงวัย การใช้มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวต่อผู้สูงอายุ โดยการที่รัฐต้องส่งเสริมให้เกิดการสร้างครอบครัวอบอุ่นหนึ่งในมาตรการของรัฐที่จะสามารถใช้ในการส่งเสริมและกระตุ้นการอยู่ร่วมกันของครอบครัวใหญ่เพื่อเป้าหมายหลักในการดูแลผู้สูงอายุ คือ มาตรการทางภาษี เมื่อพิจารณาถึงรายการหักลดหย่อนที่กฎหมายกำหนดเกี่ยวกับผู้สูงอายุยังไม่มีบัญญัติไว้

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาการหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.รติชัย รตทอง และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปวีศ เลิศธรรมเทวี รองศาสตราจารย์ ดร.รติชัย รตทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สลิล สิริพิทุร

²นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

นอกเหนือจากการดูแลและเยียวยาผู้สูงอายุแล้วสิ่งที่ภาครัฐมักจะพิจารณาสวัสดิการในด้านต่าง ๆ ควบคู่กันไป คือ สวัสดิการในการดูแลผู้พิการ ผู้พิการ หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากความบกพร่องทางด้านร่างกาย อย่างไรก็ตามเมื่อกล่าวถึงการควบคุมดูแลผู้พิการในด้านต่าง ๆ ของภาครัฐจะเห็นได้ว่ามีมาตรการเกี่ยวกับการช่วยเหลือเยียวยาผู้พิการในหลากหลายรูปแบบ แต่สำหรับมาตรการช่วยเหลือด้านภาษีที่เป็นการช่วยเหลือเยียวยาผู้พิการโดยตรงยังไม่ปรากฏ นอกจากการให้สิทธิหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้มีเงินได้ที่เป็นผู้ดูแลผู้พิการ ตามบทบัญญัติมาตรา 47(ฏ) แห่งประมวลรัษฎากร ไม่มีบทบัญญัติแยกกรณีผู้เสียภาษีมียข้อจำกัดในศักยภาพการทำงานและความสามารถในการเสียภาษี แสดงให้เห็นว่ามาตรการทางภาษีที่จะช่วยส่งเสริมชีวิตผู้พิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นโดยตรงยังไม่มีกำหนดไว้ ซึ่งโดยปกติแล้วการใช้ชีวิตของผู้พิการและบุคคลปกติทั่วไปย่อมมีค่าใช้จ่ายสำหรับต้นทุนชีวิตที่ไม่เท่ากัน ดังนั้น การให้สิทธิพิเศษสำหรับผู้พิการจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องมีมาตรการทางด้านภาษีควรค่าแก่การส่งเสริม

ทั้งนี้ สำหรับสังคมในยุคปัจจุบันการให้หรือการเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ต่อกันถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการให้ทำให้เรารู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและมองเห็นคุณค่าของเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ซึ่งถือว่ามีกลุ่มคนจำนวนมากในสังคมที่เดือดร้อนและต้องการความช่วยเหลือ ดังนั้น นอกจากการช่วยเหลือจากทางภาครัฐแล้วยังมีการช่วยเหลือจากภาคประชาชนด้วยตนเองซึ่งนับเป็นสิ่งดีงามที่เกิดขึ้นในสังคม การช่วยเหลือดังกล่าวอาจมาในรูปของการบริจาค มักเพื่อวัตถุประสงค์ทางการกุศลหรือเพื่อสงเคราะห์เหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง นอกจากนี้ การบริจาคเพื่อช่วยเหลือสังคมดังกล่าวยังได้รับการสนับสนุนจากทางภาครัฐโดยการให้สิทธิหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามบทบัญญัติมาตรา 47(7) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งต้องเป็นไปภายใต้เงื่อนไขที่การบริจาคมานั้นต้องเป็นการบริจาคด้วยเงินเท่านั้น หากเป็นการบริจาคต่างของ เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ จะไม่สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ แม้ว่าการบริจาคต่างของบางอย่างอาจมีมูลค่ามากกว่าการบริจาคด้วยเงิน เช่น การบริจาคเครื่องมือทางการแพทย์ให้แก่โรงพยาบาล เป็นต้น ผู้เสียภาษีก็ไม่สามารถนำมูลค่าของการบริจาคต่างดังกล่าวมาหักลดหย่อนได้ ถือเป็นการทำให้เจตนารมณ์เพื่อให้ผู้เสียภาษีได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคมมากยิ่งขึ้นเป็นไปอย่างมีข้อจำกัด

จากการศึกษาประเด็นปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากรยังไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุมหลายประการ ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นปัญหาแรก คือ ปัญหาเกี่ยวกับการหักค่าใช้จ่ายสำหรับผู้มีเงินได้พึงประเมินจากการจ้างแรงงาน ซึ่งจากการที่กฎหมายกำหนดให้ผู้มีเงินได้พึงประเมินจากการจ้างแรงงานตามมาตรา 40(1) สามารถหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาตามอัตราที่กฎหมายกำหนดได้เพียงกรณีเดียวโดยมีการบัญญัติไว้ในบทบัญญัติมาตรา 42 ทวิ ไม่

สามารถใช้สิทธิเลือกหักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรได้ ถือเป็นการเป็นไม่สอดคล้องกับหลักการสำคัญในการจัดเก็บภาษี เนื่องจากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นภาษีที่จัดเก็บตามหลักความสามารถในการเสียภาษี (Ability to Pay) กล่าวคือ ผู้เสียภาษีทุกคนจะถูกเก็บภาษีตามกำลังความสามารถในการเสียภาษี ผู้มีความสามารถในการเสียภาษีมาก ก็ต้องเสียภาษีให้แก่รัฐบาลมาก ผู้มีความสามารถในการเสียภาษีน้อยก็ควรเสียภาษีให้แก่รัฐบาลน้อยตามสัดส่วน โดยความสามารถในการเสียภาษีวัดจากทรัพย์สิน รายได้ และรายจ่าย ซึ่งจากการศึกษาความหมายของคำว่า “ค่าใช้จ่าย” จะเห็นได้ว่าหมายความถึง ต้นทุนหรือเงินที่จ่ายไป เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินได้ โดยแนวความคิดของการหักค่าใช้จ่าย มาจากแนวคิดเรื่องการคำนึงถึงความสามารถในการเสียภาษีของผู้เสียภาษี (Ability to pay) นั่นเอง กล่าวคือ ภาษีที่จะเก็บควรจะมาจากรายได้นสุทธิ (Net Income) ที่ได้หักค่าใช้จ่ายออกไปแล้วเท่านั้น เพื่อให้เงินได้สุทธิเป็นจำนวนเงินที่สะท้อนรายได้ที่แท้จริงของผู้เสียภาษี ฉะนั้นค่าใช้จ่ายที่จะสามารถสะท้อนถึงรายได้ที่แท้จริงของผู้เสียภาษีได้ จะต้องเป็นค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริงที่ผู้เสียภาษีได้เสียไปเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินได้นั้น มิใช่ค่าใช้จ่ายที่ถูกกำหนดโดยกฎหมายแต่อย่างใด แสดงให้เห็นว่าการหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมือนเป็นการที่กฎหมายกำหนดจำนวนหรืออัตราแห่งค่าใช้จ่ายไว้เป็นการตายตัวโดยไม่คำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่แท้จริงว่าจะมีมากหรือน้อยเพียงใด จึงย่อมมีผลกระทบต่อหลักความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีและหลักความเป็นธรรมในการกระจายรายได้ที่แท้จริง เนื่องจากไม่เป็นการสอดคล้องกับภาระค่าใช้จ่ายของผู้เสียภาษี การที่รัฐกำหนดให้เช่นนี้เปรียบเสมือนเป็นการกำหนดความสามารถให้เสียภาษีโดยไม่ได้พิจารณาถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงของผู้เสียภาษีแต่อย่างใด

ประเด็นปัญหาที่สอง คือ ปัญหาการหักลดหย่อนสำหรับผู้มีเงินได้ที่เป็นคนพิการ ตามที่มาตรา 47(1)(ก) แห่งประมวลรัษฎากรได้กำหนดการหักลดหย่อนเป็นการส่วนตัวสำหรับผู้มีเงินได้เป็นจำนวน 60,000 บาท ซึ่งเป็นอัตราคงที่ โดยไม่มีบทบัญญัติแยกกรณีสำหรับผู้มีเงินได้มีข้อจำกัดในศักยภาพการทำงานและความสามารถในการเสียภาษี กล่าวคือ ไม่มีบทบัญญัติกรณีการหักลดหย่อนสำหรับผู้มีเงินได้ที่เป็นคนพิการไว้เป็นการเฉพาะจากการที่ได้ศึกษาถึงความหมายของคนพิการ ทำให้ทราบว่า คนพิการ คือ บุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ส่งผลให้มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมทั้งสำหรับในชีวิตประจำวันและการมีส่วนร่วมในสังคมที่ไม่สามารถแสดงบทบาทหรือการกระทำที่เหมาะสมสอดคล้องได้ตามวัย เพศ สังคม และวัฒนธรรมแสดงให้เห็นว่าคนพิการย่อมไม่สามารถแสวงหาทุกอย่างได้เหมือนคนปกติ เพราะข้อจำกัดของความพิการ ทั้งยังต้องมีการที่เพิ่มขึ้นในการดำรงชีพนอกเหนือจากปัจจัยต่าง ๆ ที่คนทั่วไปพึงมีด้วยเหตุแห่งความไม่สมบูรณ์ด้านสุขภาพร่างกายที่อาจทำให้ต้องมีภาระค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าคนทั่วไป เช่น ค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสมรรถภาพ ค่าใช้จ่ายในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง รวมถึงค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถแจกแจงเป็นรายการได้ เป็นต้น ฉะนั้น การที่ประมวลรัษฎากรกำหนดค่าลดหย่อนสำหรับคนพิการไว้เป็นอัตราที่เท่ากันกับคนทั่วไป

ย่อมไม่เป็นการสอดคล้องกับหลักการดำรงชีพที่แตกต่างกันของคนพิการและคนทั่วไป ย่อมก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับคนพิการ เพราะค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความพิการที่ได้จ่ายไป ถือเป็นค่าใช้จ่ายที่ทำให้คนพิการมีเงินได้ลดลง ส่งผลให้เป็นการลดความสามารถในการเสียภาษีของคนพิการด้วย แต่คนพิการกลับได้รับสิทธิในการหักลดหย่อนภาษีเท่ากับบุคคลทั่วไป ทั้งที่มีความแตกต่างในด้านค่าใช้จ่ายที่ส่งผลให้มีความสามารถในการเสียภาษีแตกต่างกัน แม้จะมีเงินได้จำนวนเท่ากันก็ตาม

ประเด็นปัญหาที่สาม คือปัญหาเกี่ยวกับการหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาของผู้มีเงินได้และของคู่สมรสของผู้มีเงินได้ ตามมาตรา 47(1)(ญ) ได้กำหนดให้สิทธิในการหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาโดยไม่มีการบัญญัติให้ครอบคลุมถึงค่าอุปการะเลี้ยงดู ปู่ ย่า ตา ยาย ของผู้มีเงินได้แต่อย่างใด ซึ่งผู้มีเงินได้จะสามารถหักลดหย่อนได้เพียงในฐานะที่บุคคลเหล่านั้นเป็นผู้อยู่ในความดูแลของผู้มีเงินได้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามมาตรา 47(ฎ) เท่านั้น ฉะนั้น การที่ประมวลรัษฎากรไม่มีบทบัญญัติครอบคลุมเช่นนี้ย่อมไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันซึ่งเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เนื่องจากมีประชากรผู้สูงอายุเพิ่มจำนวนมากขึ้นและผู้สูงอายุเหล่านี้ย่อมต้องการการดูแลจากครอบครัว เนื่องจากข้อจำกัดในการหารายได้เพื่อเลี้ยงชีพด้วยตนเอง เมื่อพิจารณาถึงบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้มีการบัญญัติถึงความหมายของคำว่า “บุพการี” หมายความว่า ญาติทางสายโลหิตโดยตรงขึ้นไป ได้แก่ บิดามารดา ปู่ย่า ตายาย ทวด ซึ่งความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของสังคมไทยมักยังคงผูกพันกันต่อไปตามจารีตประเพณี และหลักคำสอนทางศาสนาที่ถือว่าบิดามารดา รวมถึงปู่ย่า ตายาย เปรียบเสมือนเป็นพระในบ้าน การกตัญญูและกตเวทิตาต่อผู้มีพระคุณจึงถือว่าเป็นสิ่งดีงามที่พึงปฏิบัติ การออกมาตรการใด ๆ ในการช่วยส่งเสริมการดูแลกันในสถาบันครอบครัวให้เกิดความรักความผูกพัน ย่อมเป็นการช่วยพัฒนาสังคมให้ดียิ่งขึ้น รวมไปถึงการบัญญัติกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักคำสอนของศาสนา สังคม จารีตประเพณีของไทย และการกตัญญูและกตเวทิตา ดังกล่าวในทางปฏิบัติก็ไม่จำกัดเฉพาะบิดามารดาที่แท้จริงเท่านั้น หากแต่ยังรวมถึงบุคคลในสถานะอื่น เช่น ปู่ย่า ตายาย ทวด เป็นต้น เนื่องจากในปัจจุบันสังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การให้สิทธิในการหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูผู้สูงอายุเหล่านี้ถือเป็นการช่วยบรรเทาภาระหน้าที่ของภาครัฐด้านค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านอื่น ๆ และเพื่อเป็นการรองรับสังคมผู้สูงอายุ

ประเด็นปัญหาที่สี่ คือ ปัญหาการหักลดหย่อนเงินบริจาค จากการที่บทบัญญัติมาตรา 47(7) แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดให้ผู้เสียภาษีสามารถหักลดหย่อนสำหรับเงินบริจาคได้ภายหลังจากที่ได้หักลดหย่อนตามมาตรา 47(1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) เหลือเงินได้เป็นจำนวนเท่าใด ให้หักลดหย่อนได้อีกสำหรับเงินบริจาค โดยหักได้เท่าจำนวนที่บริจาคแต่ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินที่เหลือนั้น ซึ่งมีเงื่อนไขว่าต้องเป็นเงินบริจาคเท่านั้นจึงจะหักลดหย่อนได้ กรณีที่บริจาคเป็นทรัพย์สิน สิ่งของ จะคำนวณมูลค่าเป็นเงินแล้วนำมาลดหย่อนไม่ได้ เช่น บริจาคเครื่องมือแพทย์ หรือเสื้อผ้า เป็นต้น ผู้เสียภาษีจะไม่สามารถนำมาหักลดหย่อนได้ การที่

กฎหมายมีการบัญญัติจำกัดไว้เพียงการบริจาคเป็นเงินเท่านั้นจึงจะสามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ ผู้ศึกษาเห็นว่าเป็นการเลือกปฏิบัติของกฎหมายเนื่องจากการบริจาคที่เป็นการบริจาคเป็นสิ่งของอาจสามารถตีราคาแล้วมีมูลค่าและก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่าการบริจาคเป็นเงินเท่านั้น เช่น การบริจาคเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้กับโรงพยาบาล เป็นการบริจาคที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมเป็นอย่างมาก ฉะนั้น การที่กฎหมายบัญญัติจำกัดไว้เพียงการบริจาคด้วยเงินเท่านั้นที่ผู้เสียภาษีจะสามารถนำมาหักลดหย่อนได้ ย่อมเป็นการไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันที่ต้องการการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคม เนื่องจากการบริจาคถือเป็นกลไกในการโอนย้ายทรัพยากรของคนในสังคม จากบุคคลที่ต้องการช่วยเหลือไปสู่บุคคลที่ต้องการความช่วยเหลือ ถือเป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถช่วยแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและเพิ่มการกระจายทรัพยากร โดยไม่ต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากภาครัฐ ที่อาจล่าช้าและไม่ทันต่อการแก้ปัญหาสังคมต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้

จากการศึกษาและวิเคราะห์ประเด็นปัญหาปัญหาการหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการหักค่าใช้จ่ายสำหรับผู้มีเงินได้พึงประเมินจากการจ้างแรงงาน

ควรมีการบัญญัติให้สิทธิแก่ผู้มีเงินได้พึงประเมินจากการจ้างแรงงานตามมาตรา 40(1) ในการสามารถเลือกหักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรนอกจากการหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาตามที่กฎหมายกำหนดได้อีกวิธีหนึ่ง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาซึ่งเป็นภาษีที่จัดเก็บตามหลักความสามารถในการเสียภาษี (Ability to Pay)

โดยให้มีการบัญญัติเป็นบทบัญญัติเพิ่มเติม แห่งประมวลรัษฎากร ว่า “เงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา 40(1) ให้เลือกหักตามความจำเป็นและสมควรได้”

2. ปัญหาการหักลดหย่อนสำหรับผู้มีเงินได้ที่เป็นคนพิการ

ควรมีการบัญญัติให้สิทธิในการหักลดหย่อนสำหรับผู้มีเงินได้ที่เป็นคนพิการเป็นการเฉพาะแยกต่างหากจากผู้มีเงินได้ที่เป็นคนทั่วไป เป็นการสอดคล้องกับหลักการดำรงชีพที่แตกต่างกันของคนพิการและคนทั่วไป กฎหมายควรให้สิทธิในการหักลดหย่อนในอัตราที่แตกต่างกันเพื่อก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่คนพิการ

โดยแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 47(1)(ก) จากเดิม “เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 เมื่อได้หักตามมาตรา 42 ทวิ ถึงมาตรา 46 แล้ว เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้หักลดหย่อนได้อีกดังต่อไปนี้

(1) ลดหย่อนให้สำหรับ

(ก) ผู้มีเงินได้ 60,000 บาท

(ข) ผู้มีเงินได้ที่เป็นคนพิการ 30,000 บาท”

3. ปัญหาการหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดู ปู่ ย่า ตา ยาย

ควรมีการบัญญัติให้สิทธิในการหักลดหย่อนสำหรับค่าอุปการะเลี้ยงดูปู่ ย่า ตา ยาย เพิ่มเติมไปจากค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดา มารดา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันที่กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย

โดยแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 47(1)(ญ) แห่งประมวลรัษฎากร จากเดิม “ค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา ปู่ ย่า ตา ยายของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบิดามารดา ปู่ ย่า ตา ยายของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้คนละสามหมื่นบาทโดยบุคคลดังกล่าวต้องมีอายุหกสิบปีขึ้นไป มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ และอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีเงินได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด”

4. ปัญหาการหักลดหย่อนเงินบริจาค

ควรมีการบัญญัติให้สิทธิในการหักลดหย่อนในกรณีที่ผู้เสียภาษีบริจาคเป็นสิ่งของ ไม่จำกัดเพียงการบริจาคด้วยเงินเท่านั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคม

โดยแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 47 (7) แห่งประมวลรัษฎากร “การหักลดหย่อนสำหรับเงินบริจาค เมื่อได้หักลดหย่อนตาม (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แล้วเหลือเท่าใด ให้หักลดหย่อนได้อีกสำหรับเงินบริจาคหรือการบริจาคด้วยสิ่งของ โดยให้หักได้เท่าจำนวนที่บริจาคแต่ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินหรือมูลค่าของสิ่งของที่เหลือนั้น”

เอกสารอ้างอิง

ทวี เชื้อสุวรรณทวี. ยุติธรรมสังคมและนโยบายด้านความพิการ Social Justice and Disability Policy.

สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562.

ทัศนีย์ เหลืองเรืองรอง. ความรู้ทั่วไปกฎหมายภาษีอากร ตามประมวลรัษฎากร. พิมพ์ครั้งที่ 5.

กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพฯ พับลิชชิ่ง, 2562.

ศุภลักษณ์ พินิจภูวดล. กฎหมายภาษีอากร. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2563.